

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za bankarstvo i druge financijske institucije
Udruženje društava za upravljanje investicijskim fondovima

**KODEKS POSLOVANJA DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM
FONDOVIMA**

U cilju promicanja razvoja i podizanja opće razine poslovanja, profesionalnog odnosa i stručnog obavljanja poslova upravljanja investicijskim fondovima po ekonomskim načelima i pravilima struke u skladu s dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom, radi osiguravanja kvalitetne zaštite i ponašanja na tržištu Udruženje društava za upravljanje investicijskim fondovima Hrvatske gospodarske komore 3. srpnja 2009. godine donijelo je:

K O D E K S

poslovanja društava za upravljanje investicijskim fondovima

I. TEMELJNA NAČELA

1.1. Pridržavanje odredaba Kodeksa i pravila struke

Kodeksom poslovanja društava za upravljanje investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu: Kodeks) uređuju se načela i pravila ponašanja društava za upravljanje investicijskim fondovima registrirana za djelatnost upravljanja investicijskim fondovima u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: društva).

Prihvatanjem ovih načela i pravila ponašanja u poslovanju društva ispunjavaju svoje obveze prema struci, nalogodavateljima i svojim zaposlenicima te sprečavaju pojave koje bi mogle nepovoljno utjecati na poslovne rezultate bilo u nečiju korist ili na nečiju štetu.

Društva se obvezuju poslovati u skladu s načelima slobodne i lojalne tržišne utakmice, pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom.

1.2. Obavezno poštovanje i poznavanje Kodeksa

Odredbe Kodeksa obvezujuće su za sva društva članove Udruženja društava za upravljanje investicijskim fondovima HGK (u daljnjem tekstu: Udruženje). Odredbe Kodeksa odnose se i na fizičke osobe koje obavljaju poslove za društva.

1.3. Nedopušteno ponašanje

U nastavku navedeno ponašanje i postupci u poslovanju društava nedopustiva su i suprotna pravilima, te se smatraju povredom ovoga Kodeksa, a osobito:

- a. nuđenje ili omogućavanje imovinske koristi ulagaču u investicijski fond, pored uvjeta dopuštenih Zakonom o investicijskim fondovima, te prospektom ili statutom fonda, osim ako je riječ o osobi koja na temelju ugovora o zastupanju sklapa poslove u ime i za račun društva.
- b. davanje netočnih podataka o sebi ili o drugom društvu u pogledu uvjeta, rizičnosti, prinosa, kao i o stručnoj i tehničkoj osposobljenosti za učinkovito pružanje usluga

- c. propagiranje, reklamiranje i oglašavanje korištenjem netočnih podataka ili takvih izraza kojima se može izazvati pogrešna slika u korist društva, čime se dovodi u povoljniji položaj u odnosu na druge ili s takvim postupcima dovodi u nepovoljniji položaj drugo društvo
- d. sporazumijevanje dvaju ili više društava koje ima za cilj onemogućavanje slobodnog natjecanja u određenim poslovima ili na određenom području.

II. KLASIFIKACIJA FONDOVA

2.1. Uvodna odredba

Radi ujednačenoga klasificiranja otvorenih investicijskih fondova, usporedbe prinosa te njihovog promicanja, društva su suglasna da će klasifikaciju isključivo fondova s javnom ponudom obavljati na jednak način, prema istoj metodologiji, a koja se ponajprije temelji na kriteriju izloženosti imovine fondova pojedinim klasama financijske imovine.

Prema navedenom kriteriju, osnovne kategorije fondova su:

1. Dionički fond
2. Obveznički fond
3. Novčani fond
4. Mješoviti fond
5. Posebni fondovi

Podređeno kriteriju klase imovine, fondovi se mogu klasificirati i prema drugim načelima, primjerice prema geografskoj ili sektorskoj izloženosti i sl.

2.2. Definicija kriterija

Dioničkim fondom može se nazivati samo fond koji je trajno izložen dioničkom tržištu u omjeru ne manjem od 70% neto imovine fonda.

Obvezničkim fondom može se nazivati samo fond koji je trajno izložen obvezničkom tržištu, tržištu trezorskih i komercijalnih zapisa, u omjeru ne manjem od 75%. Globalno modificirano trajanje fonda mora prelaziti 1,5. Sporedna izloženost dioničkom tržištu nije dopuštena.

Novčanim fondom može se nazivati samo fond koji je trajno izložen novčanom (trezorski i komercijalni zapisi, depoziti, repo poslovi) i obvezničkom tržištu, ulaganjem u instrumente čije dospjeće nije duže od godine dana, u omjeru ne manjom od 75% imovine fonda, pod uvjetom da globalno modificirano trajanje fonda ne preleži 1,5. Izloženost korporativnim vrijednosnim papirima (obveznice i zapisi) ne smije prelaziti 50% imovine fonda. Valutna izloženost fonda u odnosu na njegovu temeljnu valutu ni u kom trenutku ne smije prelaziti 20%. Sporedna izloženost dioničkom tržištu nije dopuštena.

Mješoviti fond može se nazivati samo fond koji investira svoju imovinu u različite klase imovine, s tim da udio pojedine klase imovine ne smije prelaziti 60% neto imovine fonda.

Posebni fondovi su oni koje je nemoguće klasificirati u jednu od navedenih kategorija i treba ih prikazivati zasebno. Takvi fondovi su:

- otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom,
- indeksni fondovi
- i ostali fondovi koji ne potpadaju u jednu od četiri navedene kategorije (novčani, obveznički, mješoviti i dionički)
- sve vrste zatvorenih investicijskih fondova
- sve vrste otvorenih investicijskih fondova s privatnom ponudom
- sve vrste otvorenih investicijskih fondova rizičnog kapitala

2.3. Izračun omjera izloženosti pojedinoj klasi imovine

A) Izloženost koja se mora uzeti u obzir:

- + tržišna vrijednost vrijednosnih papira koja ulazi u navedenu klasu imovine
- +/- privremene kupnje ili prodaje navedenih vrijednosnih papira (*takvi se poslovi moraju uzeti u obzir ako imaju značajan utjecaj na izloženost toj klasi imovine*)
- +/- fizički ekvivalent "futures" pozicija na toj klasi imovine (*mjerodavna je neto pozicija*)
- +/- ekvivalent odnosne imovine "swapova" koji modificiraju izloženost navedenoj klasi imovine

B) Čimbenici koji se moraju uzeti u obzir ako imaju značajan utjecaj:

- ekvivalent vezane imovine (delta-ekvivalent) neto pozicija prodaje *call* i kupnje *put* opcija za navedenu klasu imovine
- ekvivalent vezane imovine (delta-ekvivalent) neto pozicija prodaje *put* i kupnje *call* opcija za navedenu klasu imovine

Omjer izloženosti klasi imovine: $R = (A+B)/\text{neto vrijednost imovine fonda}$.

III. IZRAČUN PRINOSA

3.1. Uvodna odredba

Udruženje nastoji razviti pravila dobrog ponašanja u prikazivanju prinosa fondova sa svrhom poboljšanja kvalitete informiranja javnosti. Cilj je pravila omogućiti ulagačima bolje razumijevanje prikaza prinosa svakoga investicijskog fonda radi donošenja kvalitetnih investicijskih odluka.

Izračun cijena investicijskih fondova reguliran je u Republici Hrvatskoj odredbama Zakona o računovodstvu, Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, Zakonom o investicijskim fondovima te podzakonskim općim aktima Hrvatske agencija za nadzor financijskih usluga.

Međutim, ovi izračuni trebaju biti nadopunjeni pravednim i učinkovitim prezentacijskim pravilima prinosa investicijskih fondova javnosti. To je osobito važno u pogledu konkurentskog ocjenjivanja investicijskih fondova u tisku, na internetu i okružju gdje se dodjeljuju brojne nagrade i priznanja.

3.2. Obveze društava za upravljanje investicijskim fondovima

- a. Svako prikazivanje prinosa fondova treba sadržavati napomenu koja navodi da "prinosi iz prošlosti imaju informativni karakter i ne predstavljaju indikaciju mogućih prinosa u budućnosti".
- b. Prikaz prinosa fonda treba uvijek sadržavati točno navedeno vremensko razdoblje na koji se odnosi (datum početka i datum kraja razdoblja).
- c. Prinos za razdoblja kraća od jedne godine ne smije biti prikazan na godišnjoj razini, osim kod novčanih fondova gdje je dopušteno anualiziranje prinosa za razdoblja od mjesec dana ili više. Jednako tako prinos ne smije biti temeljen na predviđanju.
- d. Uz prikaz prinosa društvo treba objaviti dovoljno informacija kako bi se upozorilo na stupanj rizika povezanog s ulaganjem u pojedini investicijski fond. Društvo treba pokazati ili učiniti dostupnim na zahtjev raspodjelu imovine po klasama imovine za svaki kraj poslovne godine u proteklih pet godina ili kraće u slučaju da fond posluje kraće od pet godina.
- e. Prinos jednog ili skupine investicijskih fondova ne smije se koristiti namjerno za predstavljanje drugih proizvoda ili svih investicijskih fondova promovirane skupine bez objave potpune informacije o drugim fondovima pod upravljanjem.
- f. Društvo će pružateljima usluge izračuna prinosa dostaviti informacije potrebne radi izračuna i usporedbe prinosa. Takve informacije uključuju podatke o investicijskim ciljevima i strategiji fonda, podatke o neto tržišnoj vrijednosti imovine fonda, iznosu naknade za upravljanje i ulazne/izlazne naknade, kao i detalje o bilo kojem posebnom događaju, primjerice pripajanju, preuzimanju itd.
- g. Društvo treba potvrditi pružateljima usluge izračuna prinosa da je svaki investicijski fond uključen u odgovarajuću kategoriju investicijskog fonda.
- h. Ako društvo dobije pristanak pružatelja usluga izračuna prinosa da se takav fond povuče iz odgovarajuće klasifikacije, povlačenje je na rok od dvije godine.

IV. PRIZNANJA I NAGRADE

Svako priznanje i nagrada mora se prezentirati uz napomenu da „prinosi iz prošlosti imaju informativni karakter i ne predstavljaju indikaciju mogućih prinosa u budućnosti“.

Za svako priznanje/nagradu ili "ranking" koji je dodijeljen pojedinom fondu društvo mora prilikom prezentiranja javnosti istaknuti razdoblje za koje su dobiveni, ime osobe/organizacije koja je nagradu dodijelila i datum na koji je dodijeljena nagrada.

V. POVREDE KODEKSA

Društvo je dužno stalno pratiti i nadzirati pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u njegovo ime i za njegov račun. Ako se utvrdi da je neka osoba (pravna ili fizička) povrijedila načela na kojima se temelji ovaj Kodeks, smatrat će se da je Kodeks povrijedilo društvo u čije ime i za čiji račun je ta osoba radila.

5.1. Pomirbeno vijeće

Udruženje radi razmatranja pitanja vezanih uz Kodeks i prijava povreda Kodeksa osniva Pomirbeno vijeće.

Pomirbeno vijeće sastoji se od pet članova koji se biraju na sjednici Udruženja većinom glasova nazočnih članica Udruženja. Članovi Pomirbenog vijeća biraju se iz redova društava članica Udruženja na razdoblje od dvije godine.

Društvo koje smatra da je na bilo koji način oštećeno radnjama drugog društva, prijavu o tome uputit će Pomirbenom vijeću. Pomirbeno vijeće će svakom društvu omogućiti da se istinito i savjesno izjasni o navodima drugog društva i poduzeti sve kako bi se prijepor riješio mirnim putem i dogovorom.

Pomirbeno vijeće dužno je raspraviti o podnesenoj prijavi u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave.

Ne postigne li se mirenje i/ili dogovor, Pomirbeno vijeće podnijet će izvješće na sjednici Udruženja i obavijestiti o tome sva društva potpisnike Kodeksa te će prijavu proslijediti Sudu časti Hrvatske gospodarske komore, koji će provesti postupak prema Pravilniku Suda časti pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

Pomirbeno vijeće podnosi izvješće o svom radu na sjednici Udruženja.

5.2. Ostali postupci

Udruženje može pojedinom društvu predložiti provođenje postupka predviđenog internim aktima društva protiv osoba odgovornih za kršenje Kodeksa ako je takav postupak predviđen u društvu.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

6.1. Donošenje Kodeksa

Kodeks se smatra prihvaćenim ako ga prihvati većina članica Udruženja.

Sve izmjene i dopune Kodeksa donose se na jednak način.

6.2. Prihvaćanje Kodeksa ponašanja

Odredbe ovoga Kodeksa obvezuju sva društva članice Udruženja.

Izjava o prihvaćanju Kodeksa poslovanja dostavlja se Udruženju društava za upravljanje investicijskim fondovima Hrvatske gospodarske komore.

6.3. Objava Kodeksa

Nakon prihvaćanja Kodeksa, društva će objaviti u svojim glasilima ili publikacijama ili na drugi način učiniti Kodeks dostupnim radi upoznavanja svih zaposlenih u društvu te pravnih i fizičkih osoba koje u ime i za račun društva na temelju ugovora obavljaju druge poslove.

6.4. Prijelazno razdoblje

Utvrđuje se prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2009. godine za prilagodbu odredbama Kodeksa.

6.5. Stupanje na snagu

Kodeks stupa na snagu na dan donošenja.

Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje vrijediti Kodeks poslovanja društava za upravljanje investicijskim fondovima od 17. prosinca 2004. godine.